

**Stowarzyszenie Przyjaciół Instytutu Języka Polskiego Uniwersytetu Śląskiego
„VIA LINGVAE”**

- d) popularyzacja wiedzy o języku polskim i działalność kulturalnojęzykowa;
- e) promowanie i upowszechnianie najważniejszych osiągnięć Instytutu Języka Polskiego Uniwersytetu Śląskiego, zwanego dalej Instytutem;
- f) wspieranie działań Instytutu w obszarze działań naukowo-dydaktycznych;
- g) pomoc w zakresie zdobywania środków finansowych związanych z działalnością statutową Instytutu;
- h) działania na rzecz ochrony praw obywatelskich, równych praw kobiet i mężczyzn oraz mniejszości, a także propagowania postaw obywatelskiej aktywności i odpowiedzialności;
- i) działania służące pokonywaniu barier społecznych i językowych oraz wyrównywaniu szans grup słabszych lub zagrożonych społecznym wykluczeniem (m.in. osób z wadami wymowy, mniejszości, uchodźców, dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych patologią i ubóstwem lub terenów zaniedbanych gospodarczo, społecznie, kulturowo);
- j) wspieranie i podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym, naukowym, kulturalnym, artystycznym oraz inicjatyw służących ochronie dóbr kultury i tradycji;
- k) udzielanie wsparcia inicjatywom zgodnym z celami Stowarzyszenia.

W roku sprawozdawczym – 2016 – realizowano przede wszystkim cele statutowe wymienione wyżej w punktach od a) do f) oraz j) i k).

4. Realizacja celów – działania Stowarzyszenia „Via Linguae” w roku 2016.

Stowarzyszenie Przyjaciół Instytutu Języka Polskiego Uniwersytetu Śląskiego „Via Linguae” jest organizacją powstałą w lutym 2015 roku, zrzeszającą **61 osób** (stan na 31.12.2016). W centrum podejmowanych przez Stowarzyszenie działań znajdują się: język polski rozumiany jako wartość i składnik polskiej kultury oraz wspieranie realizacji misji Instytutu Języka Polskiego im. Ireny Bajerowej Uniwersytetu Śląskiego, który od 40 lat (od 1977 roku) jako akademicka instytucja naukowo-dydaktyczna popiera i promuje wszelkie inicjatywy na rzecz poprawnej i sprawnej polszczyzny.

W trosce o kulturalną komunikację i ogólnospołeczną wrażliwość na słowo działania członków Stowarzyszenia w okresie sprawozdawczym skupione były przede wszystkim na:

4.1. Organizowaniu wykładów, konferencji:

- 4.1.1. **22, 25 i 29 lutego 2016 r.** w Katowicach odbył się II Festiwal Języka Ojczystego, którego współorganizatorem było Stowarzyszenie „Via Linguae”. Wydarzenie, już po raz drugi, zainicjował Oddział Katowicki Towarzystwa Miłośników Języka Polskiego z okazji Międzynarodowego Dnia Języka Ojczystego przypadającego na dzień 21 lutego. W działania organizacyjne zaangażowani byli także

**Stowarzyszenie Przyjaciół Instytutu Języka Polskiego Uniwersytetu Śląskiego
„VIA LINGVAE”**

przedstawiciele Instytutu Języka Polskiego im. Ireny Bajerowej UŚ oraz Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej (CINiBA). W ramach II Festiwalu Języka Ojczystego zorganizowano kilka spotkań mających na celu krzewienie kultury języka oraz wiedzy o języku:

- 22 lutego 2016 r. – wykład otwarty dr Josephine Lewkowicz reprezentującej londyński King's College oraz Uniwersytet Warszawski pt. „Co znaczy dziś angielski jako język ojczysty?”;
- 25 lutego 2016 r. – wykład otwarty pt. „O poszukiwaniach przodków na Górnym Śląsku. Ślady języka polskiego w górnośląskich źródłach genealogicznych XVII, XVIII i XIX wieku”, zaprezentowany przez przedstawicieli Górnośląskiego Towarzystwa Genealogicznego „Silius Radicum”, tj. Damiana Jureczkę i Mirosława Mitrengę;
- 29 lutego 2016 r. – dr Ewa Biłas-Pleszak z Instytutu Języka Polskiego UŚ i mgr Jadwiga Witek z Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej poprowadziły grę edukacyjną dla uczniów szkoły podstawowej pt. „Na tropie języka i nowych bibliotecznych technologii”.

4.1.2. **10 marca 2016 r.** – także z okazji Międzynarodowego Dnia Języka Ojczystego Koło Kultury Języka UŚ razem ze Stowarzyszeniem „Via Linguae” przygotowało warsztaty językowe dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 15 w Chorzowie. Tym razem uwagę uczniów skupiono na prawidłowych formach zapisu daty. Pamiętając, że dbałość o poprawne wysławianie się to element kultury osobistej i dobrego wychowania, uwrażliwiano uczniów na reguły ortograficzne, zwłaszcza te odnoszące się do zapisu wyrazów wielką bądź małą literą (np. zapisu nazw świąt wielką literą, a nazw obrzędów – małą). Warsztaty urozmaicono zagadkami z zakresu etymologii, np. dotyczącymi pochodzenia nazw miesięcy.

4.1.3. **13–15 kwietnia 2016 r.** w Katowicach odbywał się Kongres Historyków Języka pod hasłem „Językoznawstwo historyczne – w trosce o przyszłość, w poszanowaniu przeszłości”, którego organizatorem był Instytut Języka Polskiego Uniwersytetu Śląskiego, a Stowarzyszenie „Via Linguae” współorganizowało Kongres na mocy Umowy w sprawie współorganizacji kongresu zawartej między Uniwersytetem Śląskim w Katowicach a Stowarzyszeniem.

Pierwsze tego typu ogólnopolskie przedsięwzięcie naukowe zgromadziło ponad 120 historyków języka z 23 krajowych ośrodków naukowych, a także badaczy z białoruskiego Grodna i austriackiego Salzburga. W trakcie Kongresu wygłoszono około 60 referatów, zaprezentowano 11 posterów, a nadto podczas dwóch debat panelowych dyskutowano o najważniejszych problemach metodologicznych i dydaktycznych lingwistyki historycznej.

Integralną częścią Kongresu było uroczyste nadanie Instytutowi Języka Polskiego imienia Profesor Ireny Bajerowej, któremu towarzyszyło okolicznościowe sympozjum pt. „Non omnis moriar”, podczas którego głos zabrali współpracownicy, członkowie rodziny Pani Profesor oraz Jej przyjaciele. Uchwała

**Stowarzyszenie Przyjaciół Instytutu Języka Polskiego Uniwersytetu Śląskiego
„VIA LINGVAE”**

Senatu UŚ w sprawie nadania IJP imienia Ireny Bajerowej została podjęta już w październiku 2015 roku.

Patronat honorowy nad Kongresem objęli: Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Jarosław Gowin; JM Rektor Uniwersytetu Śląskiego, prof. dr hab. Wiesław Banyś; Wojewoda Śląski, Jarosław Wieczorek; oraz Rada Języka Polskiego. Z kolei partnerami wydarzenia byli: Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka (CINiBA), Katedra Międzynarodowych Studiów Polskich, Katedra Dydaktyki Języka i Literatury Polskiej, Regionalny Ośrodek Kultury w Katowicach, Muzeum Śląskie, Szkoła Języka i Kultury Polskiej, Oddział Katowicki Towarzystwa Miłośników Języka Polskiego oraz Stowarzyszenie Przyjaciół Instytutu Języka Polskiego UŚ „Via Linguae”. Natomiast patronami medialnymi Kongresu zostały następujące instytucje: Polskie Radio Katowice, TVP 3 Katowice, „Dziennik Zachodni”, „Nasze Miasto”, „Gazeta Uniwersytecka UŚ”, Telewizja internetowa UŚ.

4.2. Promocji języka polskiego:

- 4.2.1. **6 grudnia 2016 r.** w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 2 im. Gustawa Morcinka w Rudzie Śląskiej warsztaty na temat „Zostań mistrzem pierwszego (i nie tylko) wrażenia! Autoprezentacja – instrukcja obsługi” poprowadziła dr Ewa Biłas-Pleszak, wiceprezes Stowarzyszenia „Via Linguae”. Zajęcia odbyły się w ramach pięciodniowych Morcinkowych Dni Humanistyki. Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2 im. Gustawa Morcinka w Rudzie Śląskiej jest szkołą publiczną, w ramach której działają: Gimnazjum nr 12 oraz II Liceum Ogólnokształcące.
- 4.2.2. Całoroczne działania na rzecz promocji polszczyzny widoczne były także na stronie internetowej Stowarzyszenia, na której systematycznie zamieszczano linki do udzielanych w przestrzeni wirtualnej porad językowych, z odwołaniem – rzecz jasna – do kompetentnych źródeł, a zatem m.in. do Poradni Językowej Instytutu Języka Polskiego UŚ czy Poradni Językowej PWN.

4.3. Gromadzeniu funduszy i środków ruchomych celem wspierania działalności Stowarzyszenia oraz Instytutu:

- 4.3.1. **01.04.2016–31.05.2016** – realizacja projektu pt. „Profesjonalniej znaczy lepiej, łatwiej, szybciej – wyposażenie Stowarzyszenia „Via Linguae” w sprzęt służący rozwojowi młodej organizacji pozarządowej”; projekt dofinansowany ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich – Śląskie Lokalnie. Stowarzyszenie „Via Linguae” w ramach tego projektu osiągnęło rezultaty ilościowe, tj. zakupiło:

- oprogramowanie MS Office 2016 Home & Business;
- komputer typu laptop z systemem operacyjnym Windows (notebook/laptop 13,3" HP Pavilion 13x360 i5-5200U/8GB/240/Win8.1 Touch Red);

pl. Sejmu Śląskiego 1, pok. 514
40-032 Katowice
KRS: 0000542722; NIP: 9542753226

**Stowarzyszenie Przyjaciół Instytutu Języka Polskiego Uniwersytetu Śląskiego
„VIA LINGVAE”**

- głośniki komputerowe (Jabra Solemate Mini Bluetooth czarny);
- bindownica (Fellowes);
- gilotyna do papieru (Fellowes);
- dyktafon (Sony ICDPX440.CE7);
- ekran projekcyjny (ekran ręczny Suprema Libra 81x61).

Przypominamy, że Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich – Śląskie Lokalnie już po raz drugi wspiera działania naszego Stowarzyszenia; w ubiegłym roku także realizowaliśmy projekt finansowany ze środków Programu FIO i wówczas zakupiliśmy 5 pendrive’ów, aparat fotograficzny z funkcją nagrywania filmów oraz rzutnik multimedialny. Zakupiony w tegorocznym projekcie sprzęt – podobnie jak ubiegłoroczny – bez wątpienia zwiększa profesjonalność Stowarzyszenia w zakresie prowadzonej działalności naukowo-dydaktycznej oraz dokumentacyjnej; ułatwia i przyspiesza przygotowywanie prezentacji multimedialnych; zwiększa efektywność prowadzonych działań szkoleniowych, kulturalnojęzykowych i promocyjnych Stowarzyszenia. A to z kolei przekłada się na lepszą, łatwiejszą i tym samym szybszą realizację celów statutowych Stowarzyszenia „Via Linguae”.

Działania – zwieńczone sukcesem – były możliwe dzięki ludziom tworzącym Stowarzyszenie – mającym bogate już doświadczenie i wiedzę z zakresu podejmowania różnych inicjatyw na rzecz środowiska lokalnego w zakresie kultury języka, w tym organizacji wydarzeń naukowo-dydaktycznych, promocji i szerzenia wiedzy językowej. To Oni, w myśl § 4 ust. 1 („Działalność Stowarzyszenia opiera się przede wszystkim na pracy społecznej jego członków”), są gwarantem rzetelności Stowarzyszenia „Via Linguae” i zaangażowania pełnego pasji.

5. Strona internetowa Stowarzyszenia „Via Linguae”.

Stronę internetową Stowarzyszenia „Via Linguae” prowadzi jego członkini – Monika Jagielska, wykonując bezpłatnie związane z tym prace.

Witryna pełni istotną funkcję jako wizytówka Stowarzyszenia „Via Linguae”, a także źródło rzetelnej informacji na temat bieżących i już archiwalnych wydarzeń, które Stowarzyszenie inicjuje, realizuje bądź wspiera. Strona ma nadto służyć integracji środowiska – głównie członków Stowarzyszenia, ale też wszystkich, którym nieobce są cele tożsame z celami statutowymi naszej organizacji.

6. Działalność Zarządu Stowarzyszenia „Via Linguae”.

Praca Zarządu Stowarzyszenia w 2016 roku w znacznej mierze polegała na:

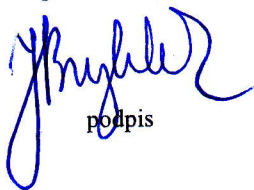
- 6.1. podejmowaniu działań organizacyjno-prawnych, tj. organizowaniu pracy Stowarzyszenia i przyjmowaniu określonych rozwiązań proceduralnych; Zarząd w okresie sprawozdawczym spotkał się 2 razy, by obradować nad aktualnymi

**Stowarzyszenie Przyjaciół Instytutu Języka Polskiego Uniwersytetu Śląskiego
„VIA LINGVAE”**

- wydarzeniami Stowarzyszenia, i podjął w trakcie posiedzeń 7 uchwał (m.in. o przyjęciu członków zwyczajnych; o zatwierdzeniu Regulaminu Zarządu Stowarzyszenia „Via Linguae” czy zatwierdzeniu Regulaminu składania wniosków konkursowych w Stowarzyszeniu „Via Linguae”);
- 6.2. prowadzeniu korespondencji e-mailowej z ramienia Stowarzyszenia „Via Linguae”;
  - 6.3. prowadzeniu bieżącej dokumentacji Stowarzyszenia, w tym rejestru członków oraz dokumentacji finansowej.

Sprawozdanie przygotowała: Joanna Przyklenk (prezes Stowarzyszenia „Via Linguae”)

Joanna Przyklenk
prezes Zarządu

podpis

Ewa Bilas-Pleszak
wiceprezes Zarządu

podpis

Katarzyna Wyrwas
sekretarz

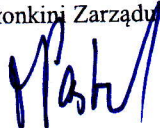
podpis

Barbara Mitrenga
skarbnik

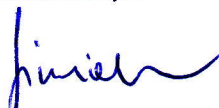
podpis

Magdalena Pastuch
członkini Zarządu

podpis

Mirosława Siuciak
członkini Zarządu

podpis

Katarzyna Sujkowska-Sobisz
członkini Zarządu

podpis